



Ainolan päiväkodin toimintasuunnitelma 2020-2021

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut



Toimintakulttuuri

Hyvinvointia ja osallisuutta edistämme päivittäin arkisissa tilanteissa, pienryhmissä toimimisella ja aikuisen aidolla läsnäololla lapsiryhmässä. Päivärytmi on selkeä ja kuvitettu myös lapsille. Uuden lapsen aloittaessa ryhmässä käymme läpi tuttuja rutiineja ja annamme aikaa ja rauhaa tutustumisvaiheeseen. Panostamme ennen kaikkea siihen, että lapsi kokisi olonsa turvalliseksi jokapäiväiseen hyvinvointiin liittyvien käytänteiden (esim. käsienvpesu, syöminen) avulla ja vasta sen jälkeen etenemme kohti muita tavoitteita.

Toimintamme pohjautuu lasten havainnoinnista ja vanhempien kanssa käydyistä keskusteluista saatuihin tietoihin. Lasten hyvinvoinnille näemme tärkeänä positiivisen pedagogiikan: annamme paljon kannustavaa palautetta ja korostamme lapsessa olevaa hyvää. Toteutamme kokopäiväpedagogiikkaa, jossa koko päivä on oppimisen aikaa hoitovuoroista riippumatta. Pienryhmissä toimimme siten, että ryhmät vaihtelevat päivittäin ja päivän aikanakin tilanteen mukaan.

Kansainvälisyyttä käydään lapsiryhmissämme läpi ikätason mukaan. Pienimpien ryhmässä harjoittelemmme tervehtimään eri maiden kielillä (esim. ryhmän eri kielitaustaisen lapsen kielellä), laulamme eri kulttuurien lauluja ja luemme kirjoja. Lasten syntymäpäivillä lauletaan onnittelulaulu suomeksi ja englanniksi. Isompien lasten ryhmässä opettelemme laajemmin eri maiden tervehdyksiä ja eri maiden lippuja. Eriaisuudesta ja eri kulttuureista keskustellaan lasten kanssa.

Digitalisaatio: Opettelemme käyttämään tabletteja (myös pedagogisessa dokumentoinnissa), älytauluja (mm. oppimispelit) ja BeeBot-robotteja. Meillä on käytössä Välyt-toimintamalli, jonka kautta saamme esimerkiksi paljon materiaalia tieto- ja viestintätekniikan opetteluun.





Laaja-alainen osaaminen

Tänä vuonna laaja-alaisessa osaamisessa painotetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Aikuinen on läsnä leikissä ja ohjaa oikeanlaiseen vuorovaikutukseen. Yhteisleikkejä on joka päivä, ja leikkiporukoita sekoitetaan. Pienempien ryhmissä käytämme leikkejä, lauluja, loruja ja kirjoja, jotka kehittävät vuorovaikutusta ja tunnetaitoja. Sanoitamme tunteita ja käytämme tunnekuvia. Aikuisen malli on tärkeää: mitä opetamme lapsille omalla käytöksellämme? Osassa ryhmistä käydään tunnepiirillä päivittäin läpi jotakin tunnetilaa (valitaan päivän tunne ja jutellaan siitä). Arjen tilanteissa aikuinen ohjaa kaveritaitojen harjoittelussa, toisten huomioimisessa ja oman vuoron odottamisessa. Tunnetaitoja tehdään näkyväksi ja niitä havainnollistetaan lapsille esimerkiksi draaman ja satujen avulla. Käytämme myös Piki-materiaalia. Syyskuussa vietimme valtakunnallista Vasuista vauhtia -viikkoa, jonka teemana oli "Jokaisen lapsen oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen!". Meillä viikon ohjelmassa oli kysyä lapsilta heidän toiveitaan varhaiskasvatukselle. Lasten toiveet toimivat pohjana ryhmien toiminnan suunnittelulle. Yhdessä ryhmässä on esimerkiksi lasten toiveiden puu, josta vähitellen vuoden aikana toteutetaan lasten toiveita.





Oppimisen ilo

Etsimme yhdessä vastauksia lasten esittämiin kysymyksiin. Jos lapsi vaikkapa miettii, nukkuuko siili talviunta, etsimme aiheesta yhdessä tietoa ja voimme aloittaa lasten kanssa "siili-projektin": laulaa siili-lauluja, askarrella siilejä ja dokumentoida etsimäämme tietoa ja lasten tuotoksia muillekin näkyväksi. Innostumme siitä, mistä lapset innostuvat. Pienten ryhmässä oppiminen on myös paljon pieniä arjen asioita; lapsi saa itse tossut jalkaan tai perunan pilkottua. Näissä tilanteissa annamme heti positiivista palautetta ja iloitsemme yhdessä lapsen kanssa onnistumisesta. Oppimisen hetkistä kerrotaan myös vanhemmille lapsen kuullen, jotta lapsi tuntee oppimisen hetket arvokkaaksi. Samoin isompien lasten ryhmässä on tärkeää kehu, kannustus ja lasten aloitteisiin tarttuminen.

Muokkaamme oppimisympäristöjä lasten mielenkiinnon mukaan, jotta ne houkuttelevat oppimaan ja leikkimään. Oppimisympäristöinä käytämme myös päiväkodin lähipuistoja, kuten Ainolan puistoa, ja teemme muutenkin paljon kävelyretkiä lähiympäristöön ihmetellen luonnon tapahtumia ja vuodenaikojen vaihtelua.



Osallisuus

Kysymme lapsilta toiveita ryhmän toiminnalle ja kirjaamme ne ylös. Dokumentoimme myös toteutettua toimintaa. Pienempien lasten ryhmässä käytämme paljon havainnointia, jotta lasten toiveet saataisiin esille. Lapset saavat vaikuttaa myös arjen pienissä asioissa ja tilanteissa. Myös vanhemmille tehdään kyselyitä, jotta voimme suunnitella toimintaa ja oppimisympäristöjä lasten mielenkiinnonkohteiden pohjalta. Kuuntelemme vanhempien ajatuksia herkällä korvalla päivittäisissä keskusteluissa, vanhempainilloissa sekä mm. varhaiskasvatussuunnitelma- ja Lapset puheeksi -keskusteluissa.

Tuemme jokaisen lapsen osallisuutta ryhmässä menemällä mukaan leikkeihin ja peleihin. Siellä mallinamme ja sanallistamme toimintaa ja näin tuemme lapsen leikki- ja kaveritaitojen kehittymistä. Järjestämme lapselle hänen tarvitsemansa tuen (esim. kuvakommunikaatio, toiminnan eriyttäminen), jotta lapsi pystyy toimimaan lapsiryhmässä ja hänen osallisuutensa toteutuu.





Leikki

Suunnittelemme leikkiympäristöt lasten mielenkiinnonkohteiden pohjalta ja yhdessä lasten kanssa. Teemme leikkitiloista houkuttelevia, niin että lapsen on helppo aloittaa leikki. Suunnittelemme tiloja niin, että välineet olisivat näkyvillä ja lasten saatavilla. Aikuinen auttaa tarvittaessa käynnistämään leikin. Lapset saavat itse valita leikkejä ja leikkikavereita, mutta välillä aikuinen sekoittaa leikkiporukoita, -pareja ja ryhmittelyitä (esim. arpomalla), jotta lapset oppivat leikkimään kaikkien kanssa ja saavat uusia ideoita leikkiinsä. Kannustamme myös uusiin ja erilaisiin leikkeihin. Aikuinen rikastaa leikkiä ja lasten mielikuvitusta. Aikuinen on välillä itse mukana leikissä, välillä sivustaseuraajana ohjaten tarvittaessa. Lasten leikkiä kunnioitetaan ja vältetään mahdollisia keskeytyksiä.



Liikkuminen

“Puoli päivää pihalla” on kaupungin ja myös meidän yhteinen tavoitteemme. Lasten omaehtoinen liikunta toteutuu ulkona parhaiten. Ulkona käydään huonommallakin säällä. Pukeudumme säätilan mukaan. Ulkona käydään aamu- ja iltapäivisin, vuoropuolella kesäaikaan välillä myös ilta-aikaan. Ulkona järjestetään myös pedagogista toimintaa: esimerkiksi lauluhetkiä piknik-viltillä, kuvasuunnistusta, ohjattua liikuntaa, maalausta... Liikkumaan innostetaan leikkien ja pelien keinoin. Joka ryhmällä on myös oma jumppasalivuoro tai oma liikuntapäivä, jolloin on erityisesti ohjattua liikuntaa. Osalla ryhmistä on päivittäin ohjattu liikuntahetki ulkona. Tänä vuonna järjestämme ulkona lapsille olympialaiset, jotka kannustavat kokeilemaan erilaisia liikuntalajeja.

Meillä on käytössä liikunnan vuosikello, jota hyödynnetään lasten ikätason mukaisesti. Pienillä keskitytään motorisiin perustaitoihin, kuten hyppimiseen, tasapainoon ja kävelyyn. Lapsen kasvaessa siirrymme eriytyneisiin lajitaitoihin, kuten pallon kuljettamiseen ja saamiseen maaliin. Ohjatussa toiminnassa huomioimme monipuolisesti erilaiset liikuntalajit. Esimerkiksi eskarilaiset käyvät uimassa ja luistelemassa, talvella isompien lasten ryhmät hiihtävät lähipuiston hiihtoladulla. Kävelyretkiä tehdään myös paljon.





Oululaisuus

Oulussa vietetään varhaiskasvatuksen 120-vuotisjuhlaa. Ainola on Oulun vanhin päiväkotikoti, joten juhla on meidän päiväkodillemme erityisen merkittävä. Arjessa laulamme lauluja, joita täällä on laulettu vuosikymmenien ajan: Lemmenkukka ja orvokki, Onpa mulla kotikin. Laulamme myös muita perinnelauluja ja pidämme yllä yhteislaulukulttuuria. Osalla ryhmistä on "toimintaboksi", johon kootaan yhteiseen käyttöön perinneleikit, -laulut ja -lorut. Juhlavuosi huipentuu juhlaviikkoon, jota vietämme keväällä erilaisin juhlateemoin.

Oululaisena perinteenä ruokalistaltamme löytyy rössypottu. Teemme museovierailuja ja retkiä oululaisiin paikkoihin.





Lasten toiveita

Syksyllä selvitimme lasten toiveita varhaiskasvatukselle. Toiveita selvitetään jatkuvasti pitkin vuotta havainnoiden ja keskustellen päivittäisissä tilanteissa (esim. ruokapöytäkeskustelut). Lasten toiveet ovat pohjana toiminnan suunnittelulle.

Lapset tekevät toiveita näkyväksi myös esim. piirtämällä. Osassa ryhmistä on lastenkokoukset kerran kuussa, jossa lapset pääsevät ääneen ja aikuiset kirjaavat lasten ajatuksia ylös. Myös vanhemmille on tehty kyselyitä lasten toiveista.





Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Kuuntelemme vanhempien toiveita päivittäisissä keskusteluissa ja kirjaamme ne ylös. Mahdollisuuksien mukaan rauhoitamme haku- ja tulotilanteet, jotta työntekijä voi rauhassa jutella vanhemman kanssa ja vanhemmalla on mahdollisuus ottaa puheeksi mieltä painavat asiat. Varhaiskasvatussuunnitelma- ja Lapset puheeksi -keskustelu on myös tärkeässä roolissa päivittäisten kohtaamisten lisäksi. Teemme kyselyitä, joihin vanhemmat voivat vastata nimettömänä. Tiedotamme vanhempia ajankohtaisista asioista tiedotteilla, kuukausikirjeillä ja ilmoitustaulun avulla. Normaalisti järjestämme vanhempainiltoja vuosittain, mutta tänä vuonna vanhempainilta pidetään vain esiopetuksessa olevien lasten huoltajille Teams-palaverina vallitsevan tilanteen vuoksi. Muissa ryhmissä vanhempainilta toteutuu tiedotteen muodossa. Sen yhteydessä järjestämme kyselyn vanhempien odotuksista varhaiskasvatukselle.



Arviointi

Arvioimme toimintaa jokapäiväisissä keskusteluissa vanhempien ja työkavereiden kanssa ja lasten palautteen perusteella. Viikoittaisissa tiimipalaverissa arvioidaan ja kehitetään tiimin toimintaa. Varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa arvioidaan sovittujen toimintatapojen toimivuutta. Osassa ryhmistä on lastenkokoukset, joissa palaute saadaan suoraan lapsilta. Kannustamme myös lapsia arvioimaan itse omaa toimintaansa esimerkiksi "peukuttamalla". Eskariryhmissä tehdään itsearviointia eskarikirjasta sekä keskustellaan päivittäisissä tilanteissa. Eskariryhmissä käydään myös Wilma-keskustelut.

